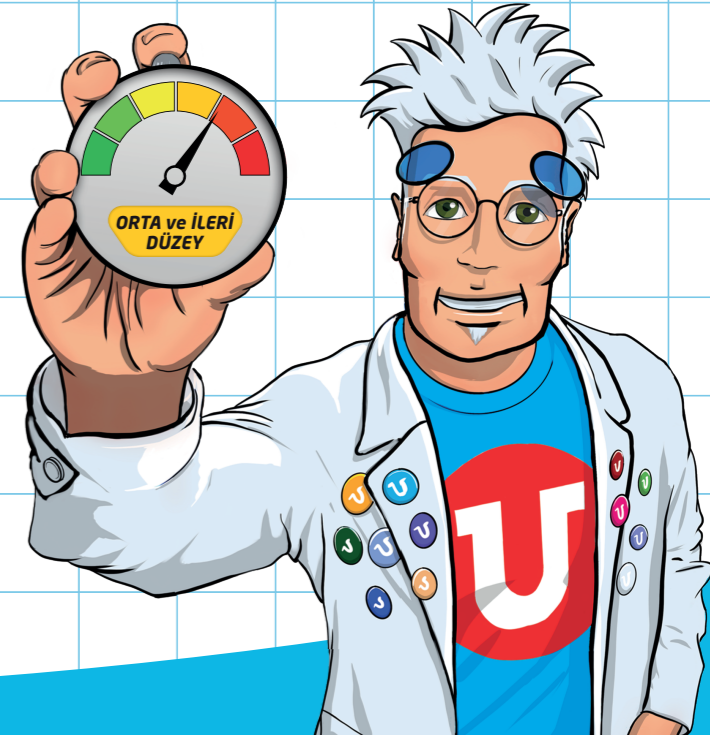

3.ÜNİTE

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Biyoloji Soru Bankası

Virüsler

YEŞİM KABADAŞ

VİRÜSLER

VİRÜSLERİN ÇOĞALMASI

Grip

UÇUK

KUDUZ

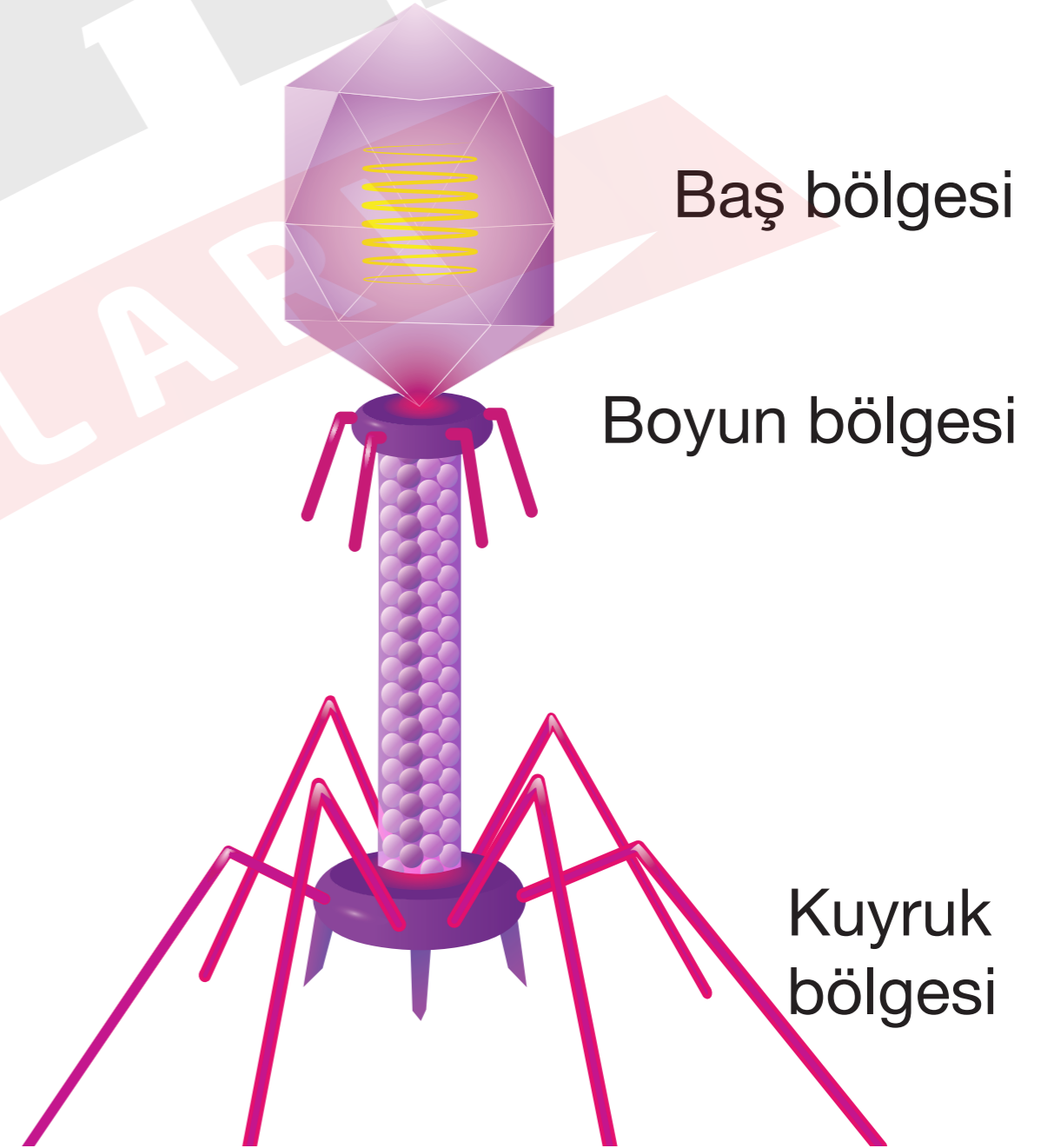
Hepatit B

AIDS

VİRÜSLER

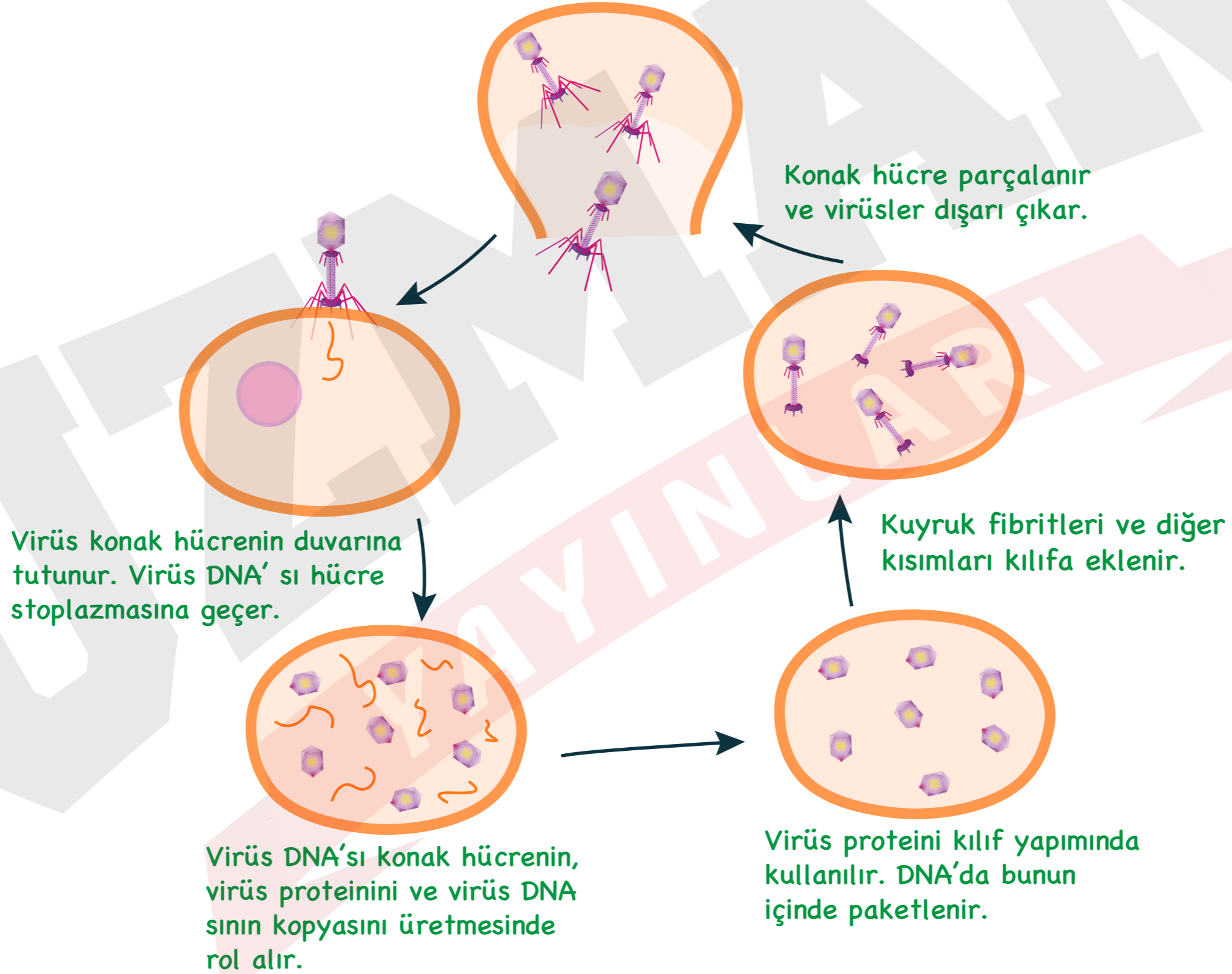
- Cansız ile canlılar arasındaki geçiş formudur.
- Protein kılıf ve nükleik asitten oluştukları için nükleoprotein yapılarıdır.
- Tek çeşit nükleik asit bulundurlar (DNA veya RNA).
- Kendilerine ait sitoplazmaları ve enzim sistemleri yoktur.
- Enzim sistemlerine sahip olmadığı için antibiyotiklerden etkilenmezler.
- Metabolik aktivite gerçekleştiremezler.
- Canlı dışındaki ortamlarda kristalleşir.
- Çok çabuk mutasyona uğrarlar.

- Sadece canlı bir hücrenin içerisinde canlılık özelliği gösterebilen zorunlu hücre içi parazitlerdir.
- Konak hücrenin enzim ve enerji sistemleri ile ham madde kaynaklarını kullanarak konak hücre içinde hızlı bir şekilde çoğalırlar.
- pH, radyasyon, sıcaklık değişimlerinden ve kimyasal maddelerden çabuk etkilenirler.
- Hava, su, doğrudan temas, vücut sıvıları ve diğer canlılar yoluyla bulaşıp hastalıklara yol açabilirler.
- Virüslere karşı oluşturulan savunma maddelerine interferon denir.

VİRÜSLERİN ÇOĞALMASI

→ Bakteri içinde çoğalan virüslere bakteriyofaj virüsü denir.

Virüsler ve Sağlığımız

Grip

- Genetik materyali RNA olan üst solunum yollarına etki eden virüslerdir.
- Hava yoluyla bulaşırlar.
- Grip hastalığı antibiyotik ile tedavi edilemez.
- İstirahat edilmesi gerekir. Bol sıvı tüketilmesi, salgıların dışarı atılmasını sağladığından iyileşmeyi hızlandırır.

UÇUK (Herpes)

- Herpes simplex adı verilen virüsün neden olduğu bulaşıcı bir cilt hastalığıdır.
- Ağız kenarlarında, dudaklarda ve genital bölgede içi sıvı dolu küçük kabarcıklar oluşturur.
- Kabarcıkların patlaması virüsün yayılmasında etkilidir.
- Enfekte olmuş bölgede yanma, karıncalanma ve kaşınma gibi belirtiler görülür.
- Hastalığın bulaşmaması için hasta ile doğrudan temas edilmeme ve hasta kişinin özel eşyaları kullanılmamalıdır.
- Enfekte bölgeye uçuk kremi sürülebilir ve soğuk kompres uygulanabilir

KUDUZ

- Kedi, köpek, tilki, sincap, yarasa gibi memeli canlılar arasında yaygındır.
- Kuduz virüsü, kuduz hastalığına yakalanan hayvanlardan, insanlara bulaşır.
- Kuduz virüsü konak canlının sinir hücrelerini enfekte eder.
- Kuduz olduğundan şüphelenilen hayvanlardan uzak durulmalıdır.
- Kuduz hayvan şüphesinde en yakın sağlık kuruluşuna ve belediyeye bildirilmesi gerekmektedir.
- Kuduz bir hayvan ısırması şüphesinde aşı olmak gerekir.

Hepatit B

- Bir sarılık hastalığı çeşididir.
- Hastalığa neden olan virüs kan, vücut sıvıları ve doğrudan temas sonucu bulaşabilir.
- Bu hastalığa neden olan virüs, karaciğer hücrelerini tahrip ederek karaciğer fonksiyonlarını bozar.
- Bu hastalığa neden olan virüslerin A, B, C, D ve E şeklinde çeşitleri bulunmaktadır.
- Kuluçka dönemi 40 ila 80 gün arasında değişebilir.
- Baş ağrısı, ateş, yorgunluk, hâlsizlik, kırıklık, iştahsızlık, bulantı, kusma, karın ağrısı, üşüme gibi enfeksiyon belirtileri görülür.
- Hastalıktan korunmak için hijyen kurallarına uyulmalıdır ve aşı olunmalıdır.

AIDS

- Bu hastalığa neden olan virüs, hasta kişinin bağışıklık sisteminin tamamen çökmesine neden olur.
- Vücut sıvılarının bazıları, hijyenik olmayan cerrahi müdahaleler, kanında HIV bulunan kişinin kanının sağlıklı kişiye transferi gibi yollarla bulaşabilir.
- Belirtileri arasında gece terlemeleri, yüksek ateş, hızlı kilo kaybı, hâlsizlik, devamlı öksürük, özellikle ağızda mantar enfeksiyonu, deri döküntüleri, sindirim sistemi bozuklukları, menenjit gibi hastalıkların görülebilir.
- AIDS'ten korunmak için korunmasız cinsel ilişkiden kaçınılmalı, kullanılan enjeksiyonların bir daha kullanılmamasına dikkat edilmelidir.

! DİKKAT:

→ Covid 19, zona, ebola, suçiçeği, domuz ve kuş gribi, sars, kabakulak, kızamık, çocuk felci virüsleri de insanlarda hastalıklara yol açmaktadır.

Viral hastalıklardan korunmak için

- Hastalıklara karşı aşı yaptırılmalıdır.
- Kişisel temizliğe ve hijyene özen gösterilmelidir.
- Hastalık durumunda insanlarla doğrudan temastan kaçınılmalıdır.
- Hayvansal gıdalar iyice pişirilmeli, soğuk hava odalarında saklanmalıdır.
- Toplu yaşanan yerlerde öksürürken, aksırırken ağız bir mendille kapatılmalı dirsek içi ile ağız kapatılmalıdır.
- Sokaklara tükürülmemelidir.
- İçme ve kullanma suyu ihtiyacı güvenli kaynaklardan karşılanmalı, şüpheli durumlarda içme suları kaynatılmalı veya klorlanmalıdır.
- Çiğ tüketilen meyve ve sebzeler, bol su ile yıkanmalıdır.

- Pastörize edilmiş ya da UHT yöntemi ile paketlenmiş sütler tüketilmelidir.
- Yemekten önce ve sonra, tuvaletten önce ve sonra eller sabun ve bol su ile iyice yıkanmalı

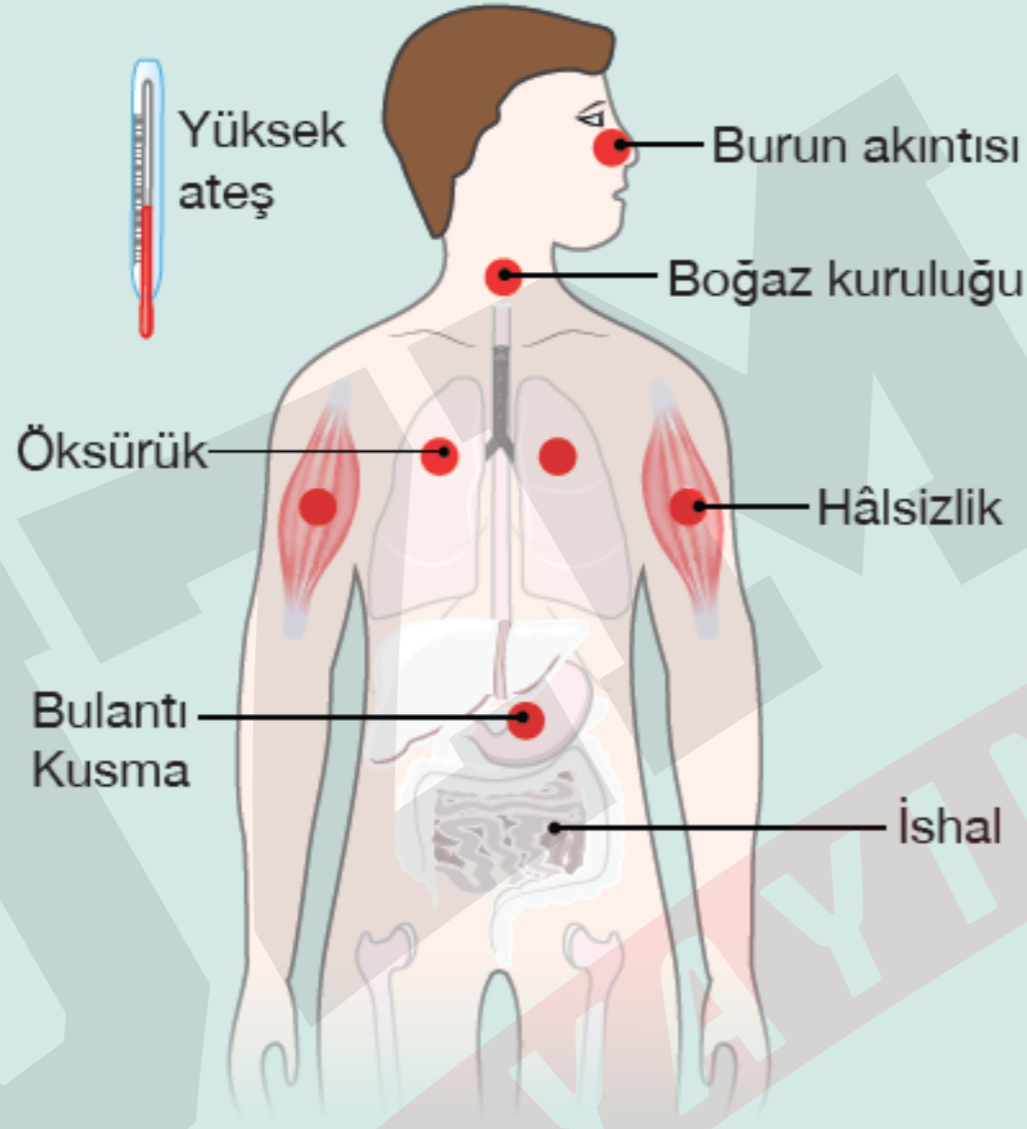

Örnek:

- Yüksek ateş (koltuk altından ölçülen 38°C ve üzeri)
- Öksürük
- Boğaz ağrısı
- Burun tıkanıklığı/akıntısı
- Baş ağrısı
- Titreme, halsizlik
- Nadiren kusma ve ishal

GRİP BELİRTİLERİ NELERDİR?

Korona günlerinde uzaktan eğitim ile 9. sınıf öğrencilerine grip hastalığının belirtilerini yukarıdaki şema ile anlatan Betül Öğretmen, griple ilgili tüm bilgileri vermiştir.

Dersin sonunda Betül Öğretmen öğrencilerine grip hastalığı ile ilgili anlattığı bilgilerle ilgili sorular sormuştur.

Öğrencilerin grip hastalığı ve grip virüsü ile ilgili söyledikleri aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- Genetik materyali DNA olan bir virüsdür.
- Üst solunum yollarına etki eder ve hava yoluyla bulaşır.
- Grip hastalığı antibiyotik ile tedavi edilmez.
- Hasta kişi bol sıvı tüketmelidir.
- Hastalık sırasında doktor kontrolünde istirahat edilmelidir.